

KOLOZSVÁRI KÖZLÖNY.

SZERKESZTŐI LAKÁS:

Széchenyi-téren, a hidkaputól kimenet balra a 24. szám alatti ház emeletében.

Megjelen e lap hetenkint 3-szor u. m. kedden, csütörtökön és szombaton délelőtt. Ára évenként 3 ft. o. 6. Hirdetési ár: 5 hasábo sorért 1-ör 7 kr., 2-ör 6 kr., 3-ör 5 kr. o. 6. s minden hirdetés után 30 kr. bérletdíj. Előfizetés s hirdetés a kiadó-hivatalnál kezelik.

A nyilvántartási cikkek sora után 20 kr. előleg befizetése mellett a szerkesztőséghez czímzendők.

KIADÓ-HIVATAL:

Középutca, STEIN J. könyvkereskedése.

Előfizetési díj

K. KÖZLÖNY

július—decemberi folyamára.

Egészévre . . . 12 forint.

Félévre . . . 6 „

Évnegyedre . . . 3 „

Az előfizetési pénz kiadó Stein János középutcai könyvkereskedésébe küldendő, hol a megrendelt példány pontos megküldéséről intézkedve van.

Kolozsvár, július 7.

(D) Azon bécsi lapok előtt, a melyek irántunk figyelemmel és rokonszenvvel viselkednek, feltűnt a mi visszatartózkodásunk — értve lapunkat és köreinket — a legújabb események irányában tett nyilatkozatainkban.

Szinte azt gondolhatják, hogy szegény Erdély területünk vagy a legmélyebb apathiába került, vagy már oly irtoztos csalódások és huzczoltatások után hitét, bizalmát elvesztette.

Igaz, hogy lelkiünket nyomja még azon politikai apathia, melyet a hazánkban történt s polgári meggyőződésünk, s letett alkotmányos eskünk irányában igen is kegyetlen kísérletek idéztek elő; s az is igaz, hogy kinzobb műtéten mentünk keresztül, hogysem már haldoklásig jutott alkotmányosságunk miatt ma is ne remegnénk.

De egyet kifejezhetünk, a mi részünkről nem egyéb ismétlésnél, miképp hitünk soha sem rendült meg, a melyet alkotmányunk végdiadalában vetettünk; s azt is tudtuk, mit annyiszor kimondánk négy komor év alatt, hogy eljön az idő, midőn az apostoli uralkodó Főlség, mint igaz bíró, fog megjelenni felettünk, s kiragad minket azon szomorú helyzetből, a hol annyi éven át eleget túrtunk.

Hogy öröm-elragadtatásunk nem volt oly nagy, mint a Királyhágón túli körökben, annak oka a fenebbiekben kívül meg van helyi körülményeinkben is.

Magyarország mint compact egész állott szemben azon rendszerrel, a melynek most talán végőrái ütnek. Nálunk a burocracia meg volt nyerve az államminiszter és kancellária részére; ezen burocracia magába nyelte alig néhány egyénen kívül az oláhság egész értelmiségét, s a szászok szereplő egyéniségeinek jobb részét, megnyerte magának a román és szász papságot.

Az oláhság, mint tömeg, hazánk népességének felét üti; papságának reá döntő befolyása van. És ha a román értelmiség még maig sem találta észrevenni, hogy Erdély azon alkotmányossága, melyet az államminiszter ur kegyéből nyert, reá nézve sem egyéb illusió, hogy ők országos autonómiával ábrándozva, már is tökéletesen a centralisatio chablonjába ültek, főtörvényszékeket az ország határain kívül Bécsbe vitték, kormányzókat az ország szélére Szebenbe akarták átvinni, a legdusabb oláh vidékekre számított vasutból Szeben kedvéért ki akarták forgatni, tizenhat millió forint adót vettek fel rajtuk, hogy a tisztviselőnek egy pár milliót visszaadjanak, a haza jus privátumát s processualitását, a miket ő Főlsége csak ideiglenesen hagyott meg, egy tollvonással keresztülvonák, midőn a legfőbb-törvényszékig az egész igazságszolgáltatást az osztrák processuale szerint szervezték, elvették igazságszolgáltatásunktól a nemzeti izgatottság alapjára fektetett bíróságok ítéletei ellen a Főlséghez folyamodás jogát a nélkül, hogy a semmisítő forum történhet ki-csapongását a ministeri felelősséggel ellenőrizték; ha ily autonómia, mely nem egyéb volt a kormányhatalom előtti feltétlen önmegadással, még ma is kedves a román értelmiség előtt, melynek a tömegre való befolyását nem tagadhatjuk; és ha továbbá a szász értelmiség még ma is azt hiszi, hogy ő helyesen cselekedett, midőn a birodalom centrumán folyvást változkodó rendszerek problémáit odadobta gyönyörű polgári statumait és igen szabadelvű helyhatósági rendszerét; ha ma is azt hiszi, hogy a társadalmi és politikai élet minden katastrof-

jai között neki a positiv évezredes jognál nagyobb biztonságot nyújt egy nagy nemzeti-chymera; és midőn végre mi a román és szász elem nézetváltozásairól semmi positiv adattal nem birunk: csodálkozhatnak-e a bécsi lapok visszatartózkodásunkon, csodálkozhatnak-e, ha nem izlik nekünk már az öröm is, mert sok igen sok méreggel van felkeserítve.

Mi láttuk Austria oly fiait is küzdeni a kormány mind tarthatlaubbá vált volt rendszere ellen, a kik hivatalt viseltek, s be voltak fona a burocracia láncolatába, hogy a polgári önérték ezen színvonálára fölemelkedtek-e erdélyi népfelünk, kiknek egész értelmisége a burocracia tagja vagy érdekeltje? ennek még jelét nem látjuk; és pedig mi a szentírás szavai szerint az örvendezőkkel szeretnénk örvendeni.

Mi tudtuk, és tudjuk, hogy nemzetünk igaz álláspontja végre győz, követeléseink épp oly mérsékelték, mint jogosak, és a meghamisíthatlan történelmen alapulnak.

Azt is tudjuk, hogy a mint az ország alkotmányossága az uralkodói tiszta belátás, s az ország képviselőtársaság egyetértés alapján kivívta magát, s előbbi szilárd állását elfoglalta, a nemzetiségi ingerkedéseknek, s az ezekből fejlődő egyéni féltelenségeknek vége szakad; de látjuk magunk előtt még mind a nagy és szomorú küzdelmet, melyet a belső viszály mélyen elhintett magvai termettek; s habár tudjuk, hogy a törvény parancsol ott, hol szépen nem lehet vasszigorral, s az alkotmány által biztosított állapotot osztani, vagy túrni kell: mindamellett, mi az alkotmány népboldogító tulajdonain csingünk, s valódi és zavartalan örömet csak akkor érezhetünk, midőn a haza minden fiát közös bizalom, és buzgalommal látjuk seregelve szabadságunk közös zászlója alá.

Lelki szemeinkkel világosan látjuk, hogy ez az idő is be fog következni, a politikai élet természetéből, hogy a kedvező valóért elfeledi a szédelgő ábrándokat, s az egyetértésért elfeledi a felzaklatott szenvedélyeket, vagy a Nemesis által kiontott vért; a haza fogalmában elválaszthatlanul egyesült egyéni viszonyok és érdekek minket székelyeket, magyarokat, románokat, szászokat szeretettel hoznak egykor össze, a nyelv, mely most sért, a felsőbbség, a mely ijeszt, a vagyon, mely irigységet kelt, a szerenese, mely áskálódásokra ösztönöz, közössé válik, s az érdekek láncolatában egymásunkra nézve hasznosítja önmagát, a forradalmi láznak még most is látszó végvonaglásai eltűnnek, megtanuljuk, hogy mindegyik is erdélyiekül, a kik alig érünk fel egy világ-város népességével, a mily szükségesek vagyunk egymás erejének, s hazánk életképességének kifejtésére, épp oly gyöngék, számszerint kicsinyek és tehetlenek arra, hogy a monarchiának irányt adjunk, elég benne védhetni szentesített jogainkat, a mely egyedüli támaszunk lehet.

Látjuk a magabátérás, s politikai érettség kedvező jövőjét; de látjuk a félreértések, gyanúsítások, kételkedés, bizalmatlanság hullámain, melyen hogy fölséges uralkodónk hatalmas keze a törvényesség bárkáján át fog vezetni, abban ma már többé nem kételkedünk, de kétségtelesen sok kellemetlen hullám csapását kell megéreznünk, a míg a révpártra juthatunk.

Ezek azok, a mik zavarnak minket örömlünkben, s tartozkodókká tesznek annak melegebb nyilvánítaban.

Csak egy vigasztal. Mi híven állottunk ki a megpróbáltatás napjait, következetesek voltunk letett polgári eskünkhöz, következetesek hazánk törvényeire, következetesek homagialis hűségünkhöz; így állunk a jog, igazság és polgári kötelemk értelemének páisával vértelve a bekövetkező átalakulás előtt. Magyarország a mi anyánk, királya a mi királyunk, mi menni fogunk oda, a hová ők vezetnek, s megnyugszunk azon, a miben ők irányunkban megnyugsznak.

Kebli dolgainkról.

IV.

(H. H.) 6-szor Főteendő a királyi haszonvételek végleges rendezése, illetőleg megszüntetése.

A regáléknak, mint urbéri viszonyoknak, megszüntetése csak azon okból is, hogy minden urbéri maradvány megszűnjön, igen természetes.

Ezek közt legnevezetesebb I. a korcs-málási jog.

Főkérdés ez; hogy mi módon szűnjék meg, és hogy kire szálljon a jog. Mert, ha szabadelvű szempontból tekintjük ez ügyet, akkor csak ez felel meg annak, ha minden egyes polgár árulhatási joggal ruháztatik fel, mert abban nincs semmi liberalismus, hogy megfoszszuk N. tulajdonost a haszontól és adjuk át N. helységnek, mint községi jövedelmet; hanem van socialismus, ez eltekintve a communismus rémítő eszméjétől, azért nem helyeselhető, mert ezáltal, ha t. i. a községek váltanak meg, egyes községre igen nagy terű nehezédnek, s nem is tudnának megfelelni, tudván, hogy szoktak a községi vagyoni ügyek kezelten.

Hogy a községek pedig ugy váltsák meg, hogy szabadjon azontul minden polgárnak árulni, bár van benne több szabad eszme, rendőri szempontból nem helyeselhető; de nem gazdaszattiból sem, mivel nagy számú nép tartatnék vissza a munkától, mintán egyes polgárok fogadókát nyitván, egy nagyon csekély nyeresénni reményért otthon levén, do-logtalanul mindig ellecsérelné munka-idejét a helyett, hogy mezei munkáját folytató.

Czél szerű volna, ha megváltaná maga az ország, még pedig nem áldozattal, hanem hogy évenként legyen nem megváltandó haszna, mi idő teltével még nevelődnek, főszempontok lennének a megváltásban:

a) A tulajdonos köteles legyen bebizonyítani a közelebbi tíz év alatti hasznát, akár haszonbéri szerződés nyomán, akár számadás, vagy, ha ezek nem léteznének, élő tanuk által.

b) Felveendő, hogy ezen lefolyt tíz év alatt mennyi összegről fizetett jövedelmi adó, ezen két összegből egy arány lenne ki-számítandó, mely tenné az évi megváltási összeget, vagyis, ezt huszszorosán véve, a tőkét tenné, kezelési költségbe levonandó lenne 10%.

c) A kezelés nem kerülne sokjába a kormánynak, mert a megyei közigazgatás adná ki a fogadókat haszonbérbe, rendőri közbejöveteleivel, miszerint beszédetnek a haszonbér adóval, és a megyei pénztárba beszoáltatnék.

d) Meghatározatnék előre, hogy egy helységnek hány korcsmára volna szüksége, p. o. 500 lélekre egy fogadót számítva és 150) lélekre egy vendégfogadót, a hol a körülmény kevesebb nem kívánja, mely volna a negyedik, a közönséges korcsmálást hat évre, a vendégfogadót 18 évre adnák ki.

e) A tőkébe kibocsátana az ország állampapírokat, melyek sorhozás által 25 év alatt volnának kifizetendők, addig fizetné kamatait.

Felvilágosításul vegyünk két példát:

1) Egy helységben a fogadó ki van adva 2000 forintért haszonbérbe, de csak 1600 ft után fizetett jövedelmi adó, s így lenne a közép arány 1800 ft, de ebből levonva a 10%-t maradna évenkénti fizetendőnek 1620 ft, vagyis tőkésítve 32,400 ft, e szerint maradna a kormánynak haszna évenként 180 ft.

2) Egy kisebb helységben fizetnek 300 ft haszonbérbe, de csak 240 ft jelentett be, s még levonva a 10%-et, lenne évenkénti fizetendő 245 ft, vagyis 4900 ft tőkésített összeg, az országnak haszna 55 ft.

Az országra nézve nem volna csekély haszon, miután a megyékben 1567 helység létezik, s ha közép arányban egy helyről csakis 100 ftot veszünk fel, ugys 156,700 ft lenne az évenkénti haszon 25 év eltelté után pedig az egész jövedelem.

II. A kizárólagos malomjog megszüntetése.

A malomjognak igazságos megváltás után való megszüntetése, egyike a legnehezebb feladatnak; mert ez, hogy elvessék N. tulajdonostól, és reá ruháztassák a jog N. községre, czélra nem vezetne; válna belőle monopolium, mint az most is, azon esetben is azzá válna, ha azon helységek váltának meg, melyeknek határain vannak a malmok, ez annyival kevésbbé volna helye-

selhető, mert sok esetben kis községek igen nagy és nem hordozható terheket vállalnának magokra. Azon eszme, hogy a malomjog élvezetéből éppen a jeleni tulajdonosok zárasának ki, roppant igazságtalan volna, emellett nagyon káros is, mert le kellene rontaniok malmok épületét; s a malom szerszámaiba fektetett tőke majd semmit érne. Ezen eszme szembevető igazságtalanságát kintiteti ez, hogy míg egyfelől a jeleni tulajdonos elvesztené jogát, a többi lakosai az illető helységnek azon jog élvezetével felruháztatnának, mi szintén határos a communismussal; de a közérdeknek is kárára volna, mint-hogy az elsőbb időkben sok helyt nem léteznének malmok.

Legmegközelítőbben: czél szerű volna, ha azon helységek váltának meg, melyek az illető malomban rendesen szoktak örölni, s csak azon helység lakosainak legyen jogok egy meghatározott terület hosszában malmokat építtetni, feltéve, hogy törvényes akadályok nincsenek, valamint azon helységek bírnának joggal idegeneknek is építési engedélyt adni.

Miután így nem az egész malmot kellene megváltani, kivéve, ha azt egyéb közérdek nem kívánja, hanem csak is azon károsodási részt, mennyiben a jelenlegi birtokos kárt szenved azáltal, hogy ezentul akárki építhet malmot. Ezen kárt legalsóbb számításban 50%-nek lehet föltenni.

A malmoknak ilyen módon való megváltása is azon alapon számíthatnék ki, mint a korcsamegváltás, azaz: a tulajdonosnak köteleességében állana bebizonyítani egy kö-nek a jövedelmét, a mi aztán arányosított-nék a bejelentett jövedelmi adóval, a kijövő összegből 50% levonandó, és a megmaradt összeg lenne egy évi megváltandó jövedelme egy könek, vagy ezen összegnek huszszorosán vett összege a tőke p. o. ha egy malom-könek évi jövedelme 320 ft, de csak 260 ft volt bejelentve, miután a reá fordítandó költség a jövedelemből levonódott, ugy ténne a felvő jövedelem 290 ftot; miből levonva az 50%, maradna évi megváltandó jövedelem 145 ft, ennek huszszoros összegét véve, tőke 2900 ft. Mi, ha valójában után gondolunk, nem nagy terű több helységnek, azon jogért, hogy bárki építhet malmot, s így olcsóbban örölhetnek.

7-dik főteendő Erdélynek egy jó felosztása.

Bár Erdélynek felosztása az anyagi teendők közzé teljesen nem sorozható, de miután elkerülhetlen az anyagi ügyek kifejlődésére egy jó és biztos közigazgatás, mely szent köteleységének ismerje a személy- és vagyonbátorság megtartását; egy jó administratio pedig nem képzelhető, ha az ország nincs jól felosztva, bármint jó viszonyok között (melylyel most, őszintén bevallva, nem dicsékedhetünk) czél szerűnek vétem ezuttal ezt is, mint anyagi ügyeink köztvetett előmozdító eszközét, nem részletezve, csak a fő elvek körül megemlíteni, melyek kiindulási alapul szolgálhatnak. Ugyanis:

a) Ismét nemzeti földekre felosztani az országot leghelytelenebb és czélaltalabb dol-log volna, mindamellett, hol lehet, a nemzeti-ségek összecsoportosításával kellene alkotni a megyéket.

b) Egy megyében se legyen 200,000-nél több, 100,000-nél kevesebb lakos, hogy a belkormányzás se igen nehéz, se igen drága ne legyen.

c) Határozzák a megyéket a hegyláncok: nevezve keletről nyugatnak, legyen egyik elválasztó hegylánc a Maros és Szamos közötti, másik a Maros és Kis-Küküllő elválasztó, és egy harmadik a Nagy-Küküllő és Olt elválasztó hegyláncolat. Északról délre megint hegyláncok, hol ezek nincsenek, ugy patakok és tavak.

d) Legyen 13 megye, melyek mind bir-nának fővárossal, hol s mennyiben lehet a közepén: A városok lennének 1) Kolozsvár, 2) Dézs, 3) Beszterce, 4) Maros-Vásárhely, 5) Torda vagy Enyed, 6) Gyula-Fehérvár, 7) Déva, 8) Szász-Sebes, 9) Fogaras vagy Brassó, 10) Szeben, 11) Seps-Sz. György, 12) Székely-Udvarhely és 13) Erzsébetváros.

Legsürgetőbb teendőinket a fenn előszo-roltakban látom.

Ne csüggedjünk, ne engedjük magunkat a reményt vesztett kétségbeesés dermesztő álmában tovább is zsibadni; a rajunk és nem rajtunk múlt bajokon igyekezzünk segíteni, míg nem késő, fogjunk a tettehez elszánt erővel, mert akkor szöb jövőnkben vetett reményünk csalni nem fog. Ne rettenjünk vissza anyagi ügyeink felkötésére, elősegítésére szükséges drága erőktől: a nagy összegektől, mert, mit ma meg takaríthatunk, holnap már elvesz, s azután magunk is elbukunk!! Legyen csak vége nyomasztó jelen politikai állásunknak, enyészék el a nemzetiségi viszály, közigazgatásunk legyen jó és becsületes, törvényeink szigorú és igazságosak, törvényszékeink pontosak, létesüljön lélek-könyvünk, alakulhasson egy hitelbank, véglegesen rendeztesen birtokviszonyaink, az építendő vasutak és más utak, egy folyóink szabályozása a haza igaz érdekének megfelelő terv szerint legyenek elhatározva; olcsó pénz hiányában nem leszünk, mert a külföldről is folyni fog be, és akkor szeretett hazánk munkásságunknak így több jelét adva, ha életünkben nem is, de utódaink idejében szöb és boldog jövődönk nézhet és fog is nézni elébe, s a munka, szorgalom, igyekezet áldásos gyümölcse teremni fog; a tátongó sebek behegvednek, s élvezni fogja hazánk mind azt, a mire jogosítva van, természet áldása, lakóinak munkássága és hazaszeretete után!!

Legyen jelszónk: „Nem vész el bármi sors alatt, ki el nem csüggedett.“

Lapszemle.

A centralisták még mindig nem akarnak lemondani a ministerválság miatti aggodalmaikról. Érdekes, mit a centralista szabadelvűek ez aggodalma ellen Schuselka, a bécsi szabadelvűek egyik legnépszerűbbike ír:

„Valjon miért reszketnek annyira, hogy az eddigi, oly szerény szabadságot elveszthetik? Mert az octoberi férfiak jutnak a kormányra. A octoberi férfiak! ez oly szó, melylyel mindent és semmit lehet kifejezni, melylyel ijeszteni lehet a népeket, ha azok, mint a csecsemők, még az alkotmányos pályában fekszenek. Az octoberi férfiak az erősített birodalmi tanácsból eredtek; ezen birodalmi tanácsra Austria bízta lehet. Az octoberi férfiak az octoberi diploma teremtői. De ez bizonyára épp oly szent, császari alapörvény, mint bármely más. A diploma alapvonásai pedig: Alkotmányosság a Lajthán inneni tartományok számára, és helyreállítása a Lajthán tül országok autonóm alkotmányának. Ebben valóban nincs semmi rémitő. Az octoberi diplomának azon intézkedése pedig, hogy a birodalmi ügyeket nem egy nagy központi parlament, hanem egy kevésbé nagy senatus intézze, ezen intézkedés csakugyan igen practicus, igen bölcs. A nagy febr. központi parlament nem jött létre, nagy fáradsággal vitték annyira, hogy egy általános birodalmi parlament jogi fictióját felállították. Ily fictio a közönséges jogi eljárásban szükség esetében elegendő lehet, Austria átalakítására azonban elégtelen, a mint a tények bizonyították. Ha azonban a nagy parlament csakugyan létre jött volna, a többségnek bizonyosan első dolga lett volna, a februári alkotmányt megbátatni. Ha ez nem sikerül, a parlament vagy maga oszlatja fel magát vagy feloszlatatik, oly catastropha állott volna be, melyben valószínűleg ismét az absolutismus győzött volna. Ennélfogva a visszatérés új korszakunk kiindulási pontjához igen practicus.“

„De az octoberi férfiak aristocraták! Valóban, az osztrák politikuskok nem tehetnek esztelenebbet, mint folyón a nemességét támadni meg, és azt a nép előtt szabadságölő szándékokkal vádolni. Volt idő, midőn a nemesség előjogai elleni harc kötelesség volt. Jelenleg azonban a gyűlöletes harc folytatása épp oly értelmetlen, mint igazságtalan, és ellenkezik néptünk érzelmeivel, melynek nemese családaink nagy része a szó való értelmében igen népszerű. A nemesség előjogai megszűntek és többé soha nem fognak helyreállítani. A ki azt akarja elbitetni, hogy az autonóm osztrák tartományok történeti jogának elismerésével a nemesség szabádmait akarják helyreállítani, az hazudik, és a népet oly rend ellen izgatja, melyet éppen azért, mert természetes okoknál fogva hatalmas és befolyású, kímélni és az átalános érdeknek megnyerni kell. Ha azt akarják elbitetni, hogy, ha Magyarország ismét elnyeri alkotmányos jogait, ez által a régi nemességi gazdálkodás újra helyeáll, úgy ez vakmerő hazugság. A magyar nemesség már 1847 ben lemondott szabadalmairól és Magyarországon bizonyosan egy nemese sincs, ki a törvény előtti egyenlőséget meg akarná szüntetni. De a Lajthán inneni tartományok nemessége is engedte az idő követelésének, az áldozatokat, melyek ez által reá mérettek, loyális megadással tűrte el, és mindenütt a legjobb akaratot mutatta: az általános nemzeti élethez munkáson csatlakozni. Ha a nemesek a nép által igen tisztelt nevek és címök, nagy birtokaik és kiváló műveltségük által első rangot foglalnak el, úgy ez olyan rang, melyre minden más híres, gazdag és művelt ember fölemelkedhetik.“

A ministercombinatiók, a hírek: egyik vagy másik, többé kevésbé ismert személyiségnek az új ministeriumba lépéséről, még folyvást helyet foglalnak a lapok hasábjain. Már eddigelé körülbelül 50 nevet neveztek.

Az új kabinet hosszas alakulásának — a „Presse“ szerint — az volna oka, hogy az új Ausztriában még szokatlan rendszer számára nehéz alkalmas, valódi politikai erőket találni. „A burocracia mindenestre ügyes szakfőfiakat nevel, de szervező tehetségeket ritkán.“ Az „O. D. Post“ úgy hiszi, hogy a ministeri tárczával megkínáltak közül sokan nem bíznak a Majláth Belcredi ministerium tartósságában (?), sokakban pedig Majláth és Belcredi urak nem bíznak.

Egyébként az „O. D. Post“ el nem mulasztja ez alkalommal sem a már több ízben ismételt kesernyős megjegyzést, „hogy Majláth állása attól függ, mily hangulatot fog mutatni a magyar országgyűlés.“ Mi Belcredi gróftól illeti, ennek állását rendkívül nehezíti látja az „O. D. P.“, mintán a minister sem dualista, sem centralista, sem foederalista nem akar lenni, s mind e pártok közepette a conservatismus zászlajával akar keresztülhatolni.

Azt azonban kénytelen bevallani az „O. D. P.“ is, hogy az új kabinet első lépése sikerült. „Hogy a pénzügyi törvényt létrehozni, a hadügyi budgetet leszállítani tudta, hogy a parlamenti ülészeket esendesen, viszály nélkül akarja végigvezetni, az arra mutat, hogy a helyzetet helyesen fogja fel.“ Hanem ez nem elég az „O. D. Post“ aggodalmainak eloszlatására. Tudni akarja, mily érülettel viseltetik az új kabinet a februári patens iránt?

Az erdélyi hitvallásnak ez évi közzsínata.

A zsinat folyó hó 25 kén vette kezdetét Szék-városában, a széki egyház megyében.

A zsinat tagjai már 24 kén érkeztek meg. A Kolozsvárról jövő főpásztort az egyházmegye batárinál egy bizottság fogadta főgondnok báró Bánffy Dániel ur vezetése alatt, Szamosújvárt a czé-bok, Szék határánál egy bizottság által lön üdvözölve Csűrös József aljegyző vezetése alatt s szónoklata mellett, években, s évei dacára erélyben gazdag püspökünk. A püspök ur ő mlta a zöld-ágak- és lombokkal díszített felszegen a mindenik egyház-felekezet szentegyházainak zugó érczei zenéje között lovas banderium kíséretében az esperesi lakhoz érve, az egyházmegyei papság mutatta be hódolatát a szeretett, kedves vendégnek. És alig percek múlva az esperesikar tette tisztelegését. A nap lebonyolított nyugot határinál szépen, szeliden. Az ég azur botzatján feltűntek a csillagok, fényesen, bá-jolón. S a zsinati tagok a találkozási vacsorán, a közlegelőn üdvözölték egymást az egy év múlva Kolozsvárt történt zsinati bucsu, egymástól elválás után.

Vasárnap reggel 8 órákor a tanácsterem falai közt üdvözlő beszéddel nyitá meg püspök ő mlta a közzsínatot. Szamba vétettek az egyházmegyei hivatalnokok, meghívtak, a mlgtos főtanács küldöttei, és miután szamba vétettek, a fölszentelendő ifju papok s felolvastattak a szükséges egyházi, egyházmegyei és iskolai bizonyítványait, püspök ő mlta érzékeny szavakban adta elő, hogy a hivatalnakság egyike a gener. director esperes Szentkirályi János elhunyt, s helyébe mást kell választani. A titkos szavazat újani választás, mely minden kijelölés nélkül történik, elkezdett, és eredménytől Eneyed e. megyei esperes nt. Basa Mihály ur csaknem minden szavazatok megnyerésével elválasztott, s helyét a püspök-elölki balon a zöld asztal mellett elfoglalta.

Az óra 10 et ütött. A harangok szentegyházba hivagat hangjai megszólaltak. Templomba sietünk. Elzengett a hívők tengerének ajkain orgona kíséretében a szent ének, s a főpásztor szöszékbe állt, s az ünneplőt megnyitotta egy buzgó imával, melyben hálát adott Istennek anyaszentegyházunk fentartásában tanúsított kegyelméért, áldást kért a királyra, a házára, anyaszentegyházunkra, az egyházra és egyházmegyére, melyben a zsinati össze-gyűlés tartatik, és a haza (magyar) s minden feleke-zett, és nemzetű fiaira.

A gyűlékezet ismét énekel, s ezalatt a szö-zékből leszállt főpásztor helyébe ktküllő e. megyei esperes nt. Dali István ur lépett. Ki ne érzett volna örömet lelkében, midőn hazánk jelesét látta a szö-zékben, ki 1835 ben a ktküllői egyházmegyében sz. csásári pappá levén, az akkor urberes helység fiait és leányait elkezdette hangjegyekre tanítani, s alig egy pár évré harmóniát és bandát állított, s megmutatta a világnak, hogy a magyar elem leg-alköb rétegei is bírnak képességgel a művészetre is. Évtizedeken keresztül ismerte a környéke a zse-re, esendese magányában ktküllő munkás férfit, de a Kárpátoktól Adriáig terjedő szent István birodal-mának csak a közlelbi években lön bemutatva, a mjoiket itt, a Királyhágón innen is ismerni jött ze-nekölth, Simonfi Kálmán által. Vajba a nemese példa mentől több utánzókra találna, hogy mentől több magyar felekezett egyházban látnok a nap barni-totta, a kapanyél durvította földész kezében a hang-jegyeket, s azokból eljátszott vagy zengett zenét és dallamat, vagy szent szolozsmát! Vajba paptar-sak! mindenikünk a haza szent szerelmének edes érzetétől hevítve vezetünk népünket, a drága ma-

gyar népet előre, előre! kiki tehetsége szerint: zenében, énekben, gazdaszatban, méhészetben, ker-tészetben, gyümölcsészetben. De igen kitértünk. Visszajövtünk azért tárgyunkhöz és elmondjuk, hogy kedves szónokunk János 5. 14. jelégéből kiindul-va, előadta, hogy üdvözítők fejét három korona ékesíti: a viláosság, a szeretet és a győzelem ko-ronája, mert ő a hit és élet fejedelme, a mint azt beszéde 3 pontjában megmutatja: a) a Jézus életéből, b) az emberi szívek történetéből és c) az örök élet virányairól vett képekkel; felhívja a híveket, hogy élő, állhatatos, igaz és jótettekkel kimutatott hitők által legyenek részesek annak az életnek, melynek fejedelme a Krisztus.

Nt. esperes Dali ur után ismét a ft. püspök ur lépett szöszékbe és zsinatot megnyitó beszédé-ben ez egyszerű és megható közzsínattal üdvözle mind a közzsínati testületet, mind a gyűlékezetet: „Adjon Isten jó napot“, mely közzsínatára az a 19 év s annak eseményei adtak alkalmat, a mi le-folyt az óta, hogy közzsínat alkalmával az egyház főpásztorilag is közzsínateltett. Felfejti, hogy mind egyeseknek, mind testületeknek az az igazán jó nap, a melyen az erkölcsi tökéletesedésben halad-nak, és így Isten országához közelednek. E jó nap felderülését úgy segítjük elő, ha 1) az igazságot keressük, 2) ha a megtalált igazságot követjük. Erre hívja fel az ifju lelkészeket, kiknek megvizs-gáltatásukat nagy-enyedi tanár, Hegedűs Jánosra biza-za, ki a kérdézet azonnal meg is kezdte s két jeles felszentelendőt Püskösti Ferencz és Nagy Lászlót kérdezte a hittanból. Az óra d. u. egyet ütött. A hívők éneke elzengett. A templomból ki-jöttek.

Következett a lakoma. Nagy Péter közfjegyző, a mi aranyzáru Páterünk, emelt első pobarat apos-toli királyunkra, jó tanácsadókat kívánván. Aztán következett a pohárköszöntések egy hosszú sora báró Kemény Ferencz, gróf M. kö Imre ő nméltó-ságukért, püspök zágoni Bodola Sámuel ő mlgtáért, az egyház főtanács küldötteiért, az egyházmegyéért, a széki egyházért és városért stb. Legelőnebb de-rűre hangolta a kedélyeket a t. P. J. ur pohárkö-szöntése, ki a hatalmas hatalmát, mely előtt „az ész léterdepel, az akarat megbajolt“, üdvözölte, éltette a nomenet s köztők a zsinat főgazdasszonyát, fő-gondnok b. Bánffy Dánielnét!

Lakoma után ismét isteni tiszteletre siettünk, Nagy Lajos dézsi e. megyei jegyző tartott isteni tiszteletet, Máté 7. 9. alapján.

Este lett, színház és magán házaknál tán-czokban keresett a vidékből az ünneplőre besereg-lelt fiatalság elszóródást. O szép a fiatal élet!

A 26-kán tartott közzsínati üléseken főkor-mányszeki s e. főtanácsai rendeletek, átiratok olvas-tattak, illetőleg intéztettek. Az e főtanácsai átiratok azon pontja birt közérdekeltséggel, melyben a dé-zsi e. megye desolalt egyházai rendezéséről szöl, kijelentetvén, hogy ezek jövedelmei tovább nem szolgálhatnak esperesi fizetés pótlékául.

Ez ülésen edes örömré hevít kebleinket nyu-galomba lépett Dézsi János volt ormányi agg lelkész adománylevele, melyben 5 600 forintnyi összeget adományoz a népiszkolák ügye előmozdítá-sára, a püspök rendelkezése alá. A közzsínat a következő köszönő irattal felel:

„Mint Krisztus evangéliomának egykoron buzgó hirdetője előtt kétségkívül ismeretesek a t. ur előtt is a megváltó e szép szavai: Valaki egy gyermek gondját felveszi az én ne-memben, nekem veszi fel gondomat (Máté 18. 5); mert főleg ez vezérelhetette a t. urat ama nemese tette, hogy munkás élete, fáradságos keres-ményéből oly szépen jut asszon szegény néptünk sze-gény gyermekei növelésére, a mint ft. püspök aa. által előlkbe terjesztett adomány leveléből örömmel értette közzsínatunk.“

„Olybá képzeljük a t. urat, mint a méhet, mely nagy fáradsággal apránként gyűjti a köpű edes malaszját tude tápszerűl a tél napjaira; de a méh csak magának gyűjt vagy csak halálával engedi át másnak élte keresményét, míg a t. ur élte estvéjén önkéntesen és felbívás nélkül hozá áldozatát azért, a minek sorsát mindig szíven hordozta, a minek emelkedését forrón óhajította: a népnevelésért. A t. ur ajándoka önkéntelenül eszünkbe hozza a tem-plomi perselyhely szemben megálló Jézus szavait az özvegy filléreire. S midőn e szép adományért s az adománylevélben egyházi előjárásunkba vetett teljes bizalmaért kedves kötelességet teljesíti közzsínatunk, midőn anyaszentegyházunk nevében szíves köszönetet mond a t. urnak, egyszersmind tudatni kívánja e tárgyban mai napon tett hatá-rozatát.“

A t. urtól adományozott pénzzel magyar föld-bírel-intézeti zálog-levelek fognak vásároltatni és Dé-zsi-alapítvány név alatt kezeltni, s kamatját éven-ként a t. urtól ktküllő czára a népiszkolák felségé-lésére fordítottat stb.

Mi Istentől áldást kértünk a t. ur napjaira, te-gye azokat a kegyelem Istene oly áldottakká, mint e szép tettekben is nyilvánuló nemese szíve megér-demli, stb.“

A m. e. főtanács átiratai közt a keddi ülé-sen nagy érdekelt volt az az intézkedés a főtanács-nak, miszerint az oskola tanítói értekezletek életbe-léptetését szorgalmazza s: népiszkolák számára egy bizottság által a tanári karból kézikönyveket ajául tat. Valójában semmi sícsen, mi oly égető szük-

séggel sürgetné munkásságunkat, mint kivált a vár-megyei idegen elemek közé elszórt magyar nép mi-veltetésének megkezdése. A mi azonban hittunk sze-rint csak a papság ez ügyben fellelkésedése nyo-mán történhetik meg, s hogy ha maga is naponta órákat ad kivált az oskolás gyermekeknek. Az előbb említett Dézsi János ormányi nyugalmazott lelkész az anyaszentegyház egyik legszegényebb jü-vedelmű egyházában szorgalmának a méhészet üzé-séből szerzett vagyonából nemese áldozatot hozott a köz szent ügynek. Kövessétek példáját, karoljátok a kormunkban ismét felkarolni kezdett méhészet ügyét. A kis méh szorgalomra tanít, s a szorgalom jutal-mat hoz. Legyetek munkások mind a kis méh, s ekkor lesz időtek a gyermekek tanítására, oskoláz-tatására is.

A keddi ülés jegyzőkönyv-bitelesítés után a a képviselői rendszer az e. megyékbeni életbelép-tetésével kezdődött meg. A mult évi közzsínat ál-tal kinevezett bizottmány, a r. zsinatok által bea-dott nézetek összeretése nyomán egy tervet adott be, de a melylyel oly rögönözve a zsinat tagjai-nak megösmernedni nem lehetvén: elbatároztatott kinyomatása, s bővebb átvizsgálás, és megfontolás végett az e. megyéknek való kiküldetése. E tárgyhoz ez uttal csak azon észrevételt tesszük, hogy a bizott-ságilag kidolgozott terv szerint az e. megyei taná-csok elnökévé is az esperes tétetik, holott eddig a főgondnok az elnök, s ez csak így is van helyén, ha már csakugyan egy helyett több e. megyei tes-tületeket állapítunk meg jövőre is.

Szerdán reggel a vizsgáló elnök jelenti, hogy a felszentelendő 14 ifju pap minden tekintetben kel-lő készséggel bír, s méltó, hogy felszenteltessek. Erre az ülésből a közzsínat miután Benkő János Görgey e. megyei esperes, s jegyzője Szabó Jó-zsefet s a sajió káptalan jegyzője Nagy Mihályt fel-ekette, a templomba ment s a felszentelés meg-ható művét végezte. A felszentelési innepielyt ismét lakoma követte. S a lakomát élénk pohárköszönté-sek fűszerezték. (Folytatjuk.) Májszter.

Különfélék.

— Ma reggel tartá itt nászát jeles írónk K. Papp Miklós Szabó Pepi urbólgyegyel. A mit a szép arában veszt a szüpad, nyerje meg azt százszorosan a családi élet!

— (Necrolog) Áaron László kereskedő maga; távollévő testvérei: Károlina es. k. bányabiztos Bu-dai Károly hitvese, gyermekei, Mária, méruők Tol-vaj Benedek hitvese, mint szerető gyermekek; ug-y-szintén Szentkirályi Zsigmond es. k. nyugalmazott bányabiztosai főnök, Szentkirályi Anna, Szentkirá-lyi József s. m. berkeszi Móssa Józsefné, Szentki-rályi Póli keresedi Papp János özvegye nevőkben mély keserűséggel tudatja a véletlen csapást, mely mindnyájukat súlytá, midőn ktküllő az illetők edes anyja, nagy anyja, testvére komjátszegi Szentki-rályi Mária a. fehérmegyei szolgabíró biztrai Áaron László özvegye kiragadtatott. Az idvezült, mint páratlan jószágú edes anyja, midőn egyik gyer-mekétől a másik látogatá-ára utazott volna, nebany napi betegség után f. hó 7 én estli 9 órákor élete 51 ik, özvegységének 17-ik évében tüdő szélbűdés következtében elhunyt. A kik közé mint szívszakad-va várt vendég érkezett, most bánatos könnyűkkel álják körül koporsóját, mert a gyermekeit gyön-géden szerető edes anyja, rövid látogatás után hosz-szu időre távozott oda, a hol találkozni fog rég el-szalasztott kedveseivel. Hült tetemei f. hó 9-én d. u. 6 órákor b. farkasutczai 52 számú szállásáról felet-tők tartandó rövid ima után kísértettek ki a köz-temetőbe. Nyugodjanak esendesen. Kolozsvárt, jul. 8-kán, 1865.

— A „Herm. Zeitung“ gyérített és compact betűkkel közli azon állításunkat, hogy a februári patens, patens és octroy, s hogy a magyar jog szerint a patensek és octroyok jogfolytonossággal nem bírnak. Ugy látszik a „H. Z.“ bámul állítá-sunkon; de kérdjük, hát ama patens országgyűlési végzés-e, a mit uralkodó erősített meg? Ha nem az, akkor úgy nevezik, hogy octroy. Ausztriának nem lévén eddig törvényhozó képvisellete, reá nézve a februári patens, mint uralkodói kegyadomány, jog-alapul szolgál, a mennyiben csak az ő jogaira vonatkozik, amde hogy a magyar királyságot Ausztriába beolvaszsa, annyiban annak jogfolyto-nosságára a „Botschafter“ hiában hivatkozik. És mi a magyar jog szempontjáról beszélünk mindíg, s örvendeni fogunk ha a „H. Z.“ álláspontunkat nem téveszti szeméi elől. Neki a patens-törvény, ellenben a mi törvényünk régóta kikötötte, hogy a magyar királyságot patensek által nem kormányoz-hatni.

— A mint Sepsz-Sz. Királyról írják nekünk, az ottani ref. ekklesiának Gyárfás Lajos ur és neje Szilágyi Susánna, egy finom alsó asztal szö-nyeget, egy selyem-asztalterítőt és egy kenyér-osztó ezüsttányért adományoztak.

— A mint Abrudbányáról írják, ottan a Nyiri vezérlete alatti színtársulatnál Lendvai Márton ven-dégszerepel. Az előadásokat a magyar és román közönség nagy buzgalommal látogatja.

— A boroszlói újságok írják Bécsből, hogy a Magyarországi immoralis kiegyenlítésről a sza-badság ügye mit sem várhat, a magyarok tutti quanti“ reactionariusok, a kik nem törnek egyébre, minthogy az örökös tartományok polgárságát — a

kik a szabadság egyedüli oszlopai — mérszárszékre vigyék. A porosz lapok; ugylátszik, megijedtek, hogy a magyarokkal kiegyenlítés végett vet a porosz gazdálkodásnak, mely már annyi borsót tört Ausztria orra alá. Mária Teréz alatt a magyarok, „moriamur pro rege nostro” kiáltása verte ki a poroszokat Ausztriából. Második Lipót alatt is a magyarokkal való kibékülés vetett véget Poroszországnak Ausztria elleni mozgalmának. Azért reactionariusok a magyarok.

Egy porosz reactionarius lap közlése után közöljük egy porosz demócrata lap véleményét is a magyarokról. A magyar conservatív — így ír a „Volks-Zeitung” — nem csak barátja, hanem meg-hajthatlan képviselője is az alkotmányos államnak és pedig a valóban alkotmányos állapotnak, melyben az országgyűlés jogai sokkal határozottabban s megingathatlanul védetnek meg, mint a szokásos modern alkotmányokban. Magyarországon nincs egyetlen egy conservatív sem, ki az erőszakot hirdeti a jog előtt. Ott az alkotmány nemzeti szentség, melyről soha soha sem mondtak le, bármennyiszor is tettek kísérletet, hogy az országot erre reá bírják. Ott a valódi jogpárt élén áll a conservatív. Az ő conservatív is tetőtől talpig és szigorú conservatív. Ő aristocratikus, de nem vonja el magát a reformoktól. Így pl. Majláth, ki most magyar udv. kancellárnak nevezetett ki, oly férfi, ki már 20 évvel ezelőtt a választási jog megtágítása mellett férfiasan felszólt. A magyar ő-conservatív abhoz, mit nálunk ő-conservatív alatt értenek, oly arányban áll, mint az angol tory egy „Krantjunker”-hez. Az ausztriai liberális — ugymond idézett lap — tulajdonképen „centralista”, azaz: oly politikai, ki Ausztria összes koronatarományait egy s ugyanazon alkotmány alakjában akarja összekötni, s ezért nem tesszik neki a magyar alkotmány, az aristokratikus vagy az 1848-ban átalakult demócratikussal egyaránt. Nálunk (Poroszországban) az alkotmányos és a szabadelvű tulajdonképen egy s ugyanaz; Ausztriában nincs ez az eset. Az éppen eboesátott ausztriai ministerium, mely mint szabadelvű kormányzott, még jó távol van az igazi alkotmányosságtól. A haladás kormánya volt ugyan néhány oly tartományra nézve, melyek eddig abszolút alakban kormányoztattak; de az összes koronatarományokat illetőleg ez a centralisatio javára az alkotmányosság ellensége teljes jelentőségében; a mint pl. Schmerling ur a magyar alkotmány legnagyobb ellene volt, amaz alkotmányának, melyet minden körülmény között jogilag és történetileg alapulnak kell mondanunk. A „Volks Zeitung” cikkeit ama jellemző megjegyzéssel fejezi be, hogy Poroszországban azt a demócratikuss elvek győzelmének neveznek, mit Ausztriában a conservatívek győzelmének tartanak.

A Schmerling rendszer egyik alkotója a birodalom fővárosába delegált erdélyi főtörvényszék részére már felpakoltak, a mint halljuk, a levéltári actákat, melyeknek Bécsbe felküldötése, a mint számítják, 60,000 frtkba kerül. Mennyi jót lehetne tenni Erdély részére csak azzal a 60,000 forinttal, hát még azon összeggel, melyet a porlekedők fognak fizetni a roppant költséges bécsi utra? Vajjon nem jó volna bevárni, ha vajjon a rendszer-változat valóban való-e, mert ez esetben a lelépteit rendszer helytelen alkotásait mégis megtartani nem mutat a rendszer valódi elejtésére. Erdélyi főtörvényszéke jogi és autonómiai fogalmak szerint nem lehet más helyütt, mint vagy Erdély vagy a magyar anya királyság kebelében. Jó volna tehát megkímélni azt a 60,000 frtot, mig nem látják, mit akar az új ministerium?

Az „O. D. Post” keserűen kérdezi: miért kíván a hadügyi budget a Majláth-Belcredi ministerium alatt kevesebbet mint a Schmerling-ministerium alatt? S ezt rejtélynek tartja. „Ha a külügyi ministerium főnöke változott volna, azt gondolhatná az ember, hogy új külügyi politika biztosabb alapot nyújt a békére való kilátásnak, hogy a hadseregnek nincs többé szüksége az előbbi létszámra. De a külügyminister megmaradt hivatalában s a belügyminister lép ki, az „O. D. P.” tehát nem bírja magának megmagyarázni, hogy ez esemény által mikép szállhatott alá egy hét alatt a hadügyi budget.” Mi megfejtjük: Egy kibékített Magyarország erősebb teszi a birodalmat, mint egy hadsereg.

Az utóbbi események románcza ez: Mondák tanácsosai az uralkodónak, tartson nagy had-erőt és sok hivatalnokot, mert erős és forradalomra törekvő nép lakik a Lajthán tul, a kik el akarnak szakadni a koronától; és nagy adót vetné a népre, több százezerre emelék a katonaságot, s több tízezerre a burocraták létszámát. Mondá pedig egy bü tnaácsnok a hatalmas uralkodónak, hogy tanácsosai hazudnak, a Lajthán tul hü nép lakik, melynek hűsége százezer katonát s pár ezer hivatalnokot kipótol. Melyiknek biggyen inkább az uralkodó, azon tanácsosának-e, a ki a Lajthán innen, vagy a ki azon tul lakik? Leginkább hibet önmagának, elment tehát azon fővárosba, melyet a Duna metsz ketté, fegyveres kíséret s rendőrök nélkül ment a nép közé, melyet tanácsosai lázadónak, elszakadásra törekvőnek mondtak. Kilenczven ezer főnyi izmos karu népség éltette királyát a Duna partjain; a király hazament, elboesátotta rosszul tanácsló tanácsosait, elboesátott haza szállóibez — hova egy vágnak ok — százezer katonát. Milliók szállottak le egyszerre a nép adójából, s százmil-

liókra menő kölesönök váltak fölleslegekké. Ennyi különbség van a politikában a jó tanács és rossz tanács között.

A horvátországi követválasztások csaknem minden megyében a kormány vereségével s az ellenzék diadalára ütnek ki, pedig azt mondják, hogy a Schmerling-kormány lényeges intézkedéseket tett arra, hogy a választások részére üssenek ki.

A se egleszállításról a „Neue Freie Presse” megbízható forrásból ezt jelenti: Ő Felsége elrendelte, hogy az összes hadcsapatok, melyek még nincsenek a megszabott békélábon, századonként 54 közemberrel, f. évi augusztus 1-sejével erre leszállítandók. A leszállítás különösen az Olaszországban levő hadsereget illeti, s az ebbeli utasítások elküldettek már Benedek tábornagynakhoz. A tüzéség is, tekintet nélkül elhelyeztetésére, minimumra szállítatik le, s most már az egész hadseregben egy-egy gyalogsági század létszáma 54 közemberre van batározva.

Az urakbáza jul. 6 ki ülésében a hadügyi és tengerészeti budgeteket a pénzügyi bizottmányának megválasztott indítványai alapján, a követek-házának batározatai szerint egyhangulag elfogadta. Erre az 1865-ki pénzügyi törvényt a 2- és 3-dik felolvasás után a ház határozattá emelte. Az ülés folytatón ki nyilatkozta a bagyügyminister, miszerint császár Ő Felsége — méltányolva a birodalom pénzügyi helyzetét — a hadseregnek Olaszországban és Dalmáciában a teljes béke alladéig leendő további leszállítását megparancsolni méltóztatván, a szükséges rendeleket immár kibocsátattak. Egyuttal Ő Felsége utjalog megbizni méltóztatván a további megtakarításoknak szem előtt tartását, a hadügyminister ur iparkodni fog, ezen megtakarításokat a lehetőség határáig vinni. A tengerészeti minister szintén azon nyilatkozatot tevő, hogy csekélyebb összegekbe is beleegyeznek; azonban a nélkül, hogy ebből a jövőre következtetés vonathatnék.

Bonaparte N. Károly hg nem rég Pozsonyban járván, egy szomszédos terjedelmes jószág megvétele iránt alkuba ereszkedett. A hg családja-val együtt állandóul ott lakni szándékozik.

Politikai hírek.

Ausztria. Bécs, jul. 5. A „W. Abendp.” a következő nyilatkozatot közli: Több hirlap állítja, miszerint Hübner a római udvarnál megbatalmazott es. kir. nagy követet szövetkezve oda működött volna Rómában, hogy a szent szék és a florenzi kabinett közötti egyezség létre ne jöhessen. — Ausztria sokkal nagyobb tiszteletben tartja a szent szék előjogait s önirányadó függetlenségét minden az egyháziakra vonatkozó kérdésben, hogy sem az ausztriai diplomácia szabadságot vett volna magának bármienmő befolyást gyakorolni a szent atyának ezen ügybeni elhatározására.

A „Wand.” írja: Jóform n mégis igaz, hogy a berlini kabinett az oldenburgi nget rá akarja bérni, hogy személyesen tegyen lépéseket a bécsi udvarnál arra nézve, miszerint föllephessen jellőként az Elbe hgségekbéli uralkodóságra. Hanem azért tagadhatlan tény marad az is, miszerint illetékes helyen Bécsben — lega'ább a jelen pillanatig — semmit sem tudnak az oldenburgi nherczeg állítólagos idejveteléről. Annyit alaposan vélünk föltebni, miszerint a nherczeg megbarátkozhatott ugyan a legközelebbi időben azon gondolattal, hogy a bécsi udvart személyesen kedvező bangulatra nyerheti meg, a maga uralkodói igényeit illetőleg a hgségekbén, főkép minután a bécsi kabinett nem rég ideje alkalmilag odanyilatkozott, hogy korántsem viseltetik az oldenburgi jelöltes irányában idegenkedő indulattal, s nem fogja ettől is megvonni a megfelelő méltánylást és figyelembe vételt. Azonban az oldenburgi hgség ügyvivője Plote thk. által időközben tett pubatolások s kérdézősködések nem igen vontak maguk után olyatén eredményeket, hogy azok által biztatva a nagyhg valami különös sikert várhatna netalan mégis megteendett bécsi utjától. Ennek folytán legalább is nagyon kétségesnek vagyunk kétyelenek tartani a nhg ide jövetelét, melyet több itteni annyira bizonyosnak tart, sőt né-melyeket már holnap bekövetkezendőnek állit. A bécsi kabinett illetéu magatartásának alig lehet más oka, mint azon okmányok, melyek oly hiven vizsgálataik bizonyos porosz okmányok abbéli követeléseit, hogy Angustenburg hget el kell az Elbe hgségekből távolítani, valamint azon itt nem éppen alapalanul uralkodó nézet, miszerint az oldenburgi nhg bizonyos ígéreket tett volna a berlini kabinettnek, hogy biztosítsa jelöltesének porosz rész-röli támogatását, mely ígéretek jóval tulcsapongnak azon mérték határain, a mit Bécsben megengedhetők tartanak a hgségek leendő uralkodója és Poroszország közötti viszonylatot illetőleg.

Franciaország. Páris, jul. 4. A „Patrie” tudni akarja, hogy Francia- s Angolország, a béke s kibékülés érdekében eljárva Amerikának jelen helyzetéből netalan eredhető fontosabb kérdések felett érintkezésbe léptek egymással. A „Patrie” továbbá értesíti, miszerint a spanyol külügyminister sürgönyt küldött volna Antoniél bibornokhoz, és abban azon okokat fejtegeti, melyek Spanyolországra nézve kívánatosnak tñtetik fel, hogy régi viszonyait Olaszországgal megújítsa.

Páris, jul. 5. Droun de Lhuys Bigelownak megígérte, hogy Franciaország ki fogja szolgál-

tatni az unionak a lefoglalt conföderált hajókat, s ugyanezt teszi Spanyolország is. Bigelow kijelenté, hogy Amerika ezt meg fogja hallálni. A császár tegnap fogadta Eloit és Drouint. A „Patrie” azt állítja, hogy az olasz kormány azon német államokat, melyek az olasz királyságot elismerték, a legelőbb való kereskedelmi kedvezményekben fogja részesíteni.

A „Journal des Debats” írja: „A kiegyezés első következménye lenne: A R ó m á b a n levő francia helyőrségnek olasz által pótoltatása. A pártfelekezetek lármázhatnak ellene a mennyit akarnak, a nemzeti érzület oly kielégítést nyerend ezen esemény által, hogy az általános jóváhagyás sulya minden panaszt elnémítand.” (??)

Páris, jul. 3. Az angol hajóhad látogatása követező módon fog történni: De la Roncière Le Noury ellenadmiral, a tengerészeti ministerium táborában főnöke közelebb Cherbourgba, s onnan a „Magenta” hadihajóval s a „la Flandre” fregatte Al-Angolországba menend, azon megbízatással, hogy hívja meg az angol pánczélos hajóhadat a franciával való testvéries barátságkötésre. A mint ezen formáság teljesítve leend, a nevezett tengernagy az angol admirális lordjaival kölcsönösen értesülni fog mind a két hajóraj mekkorassága, menetterve, s az ezen alkalmomali ünnepek iránt. A walesi hgnek de la Roncière személyesen viendi el a meghívást, hogy jöjjen el a pánczélos hajóhaddal Cherbourgba, a hol a császárral személyesen találkoz-nának. Ezen egész eljárásból kilátszik az Egyesült-Államok irányában demonstratio, a melylyel el akarják az E. államokat nagyon messzire kiterjeszkedő tervezeiktől ijesztetni.

Olaszország. Florensz, jun. 28. A „Politik” levelezője szerint mind a radicalis, mind az utramontan lapok örömittások a Vegezzi-féle alkudozások állítólagos eredménytelensége felett. Holott meglehetősen valószínű, hogy mind a reménykedések, mind az aggodalmak alaptalanok a jelen pillanatot illetőleg, s hogy annak a dolognak koránt sincs még vége szakítva, sőt nem is lehetett azzal oly hamarjában felhagyni. Már többször volt említve, miszerint bizonyos napoleoni tervek az olasz ügyek tisztába hozatalát szükségképen megkívánják, és hogy Napoleon császár ezen consolidálás nélkülözhetlen kívánalmaként tekinti Róma és Olaszország kibékülését. Tehát valóságos félreértése volna az ama hatalmas és következetes akaratkak, mely az alkudozásokat diktálta, ha hogy felténnék róla, miszerint fel fog hagyni az alkudozásokkal, mindjárt az első látszólagos meghiusulás után. Az lehet, hogy Vegezzi visszalép az alkudozások teréről; hanem az meg bizonyos, hogy mások majd folytatni fogják azt a dolgot. Az ügyek ezen felfogásához kell mérni a miniserválságról származó kapó híreket is. Nem tekintve azt, hogy az alkudozásokra vonatkozó vélemény-különbségek feletti versiók egytől egyig nem bírnak szilárd alappal, minthogy Lamarmora elvei ismeretesek, Lanza pedig világosan kimutatta az egyházi javakra vonatkozó törvényjavaslat visszavonása által, miszerint a Rómával folyamathba vett alkudozásokat helyesli: e felett még alig volna érthető, hogy miképen történhetnék alkotmányos országban az országgyűlés üléseinek szünetelése mellett efféle miniserváltozás. Mi oka lehetne a ministeriumnak a leköszönésre, miután az utolsó ülészek alatt minden kérdésben, még a zárda javak kérdésében is, fényes többséget vala képes az ország látszólagos helyeslésének felmutatni? A népgyűlések, a város sok tüntetései; a köznép kiabálása szintugy megvolt a parlament ülései alatt is, de Lamarmora nem hagyta magát megzavartatni a kitűzött ösvényén való haladásban, miután csak a parlament irányában érezte magát felelősségre kötelezve, mint a mely egyedüli törvényes közege a közvéleménynek. Ez irányban tehát nem változtak a viszonylatok, s habár a közvélemény leplezetlen jeleit adja is kárhoztatásának: az itteni államférfiak felfogása szerint nincs helye a leköszönésnek, s nem is lehet arra gondolni mindaddig, mig az új parlament hathatós bizalmatlansági szavazattal elő nem áll. Ezen válságot tehát csakis olyan aggasztó izgatottság idézhetné elő, melynek folytán erőszakos kitörésektől lehetne tartani. De minután Garibaldi minden erőszakos fellépést batározottan ellenez s pártjának erőki fejtése a választási izgatások törvényes útjára van utalva; az új országgyűlési ülészekig bizást feltebetni, hogy a „Róma és Olaszország” czimet viselő cikkek csak is a hirlapok hasábai napi töltelékének tekinthetők. — Vegezzi tegnap érkezett el Rómából, s megérkezése után azonnal ministertanács tartatott, melyben ő is részt vön. Ezen tanácskozás eredményéből, magától érthetőleg, még semmi se jutott nyilvánosságra, azt az egyet hívéve, hogy ő fgsa a király nagyon unatkozni látezik, a kire ez az egész dolog nagyon kedvrontólag látszik hatni; meglevén szokva minden évben júnust az ő kedvelt Valdierijében töltöni, egészen elvonulva a kormányzás terbeitől, s nem is csoda, hogy unalmára van egy ügynek véghetelenségig nyújtása, a mely a felett, hogy szokott időöltésének rendjét megzavarja, még egy más kellemetlenséget is hozhat a nyakára, t. i. népszertiségének elvesztését.

Florensz, július 2. Hír szerint a spanyol kormánytól felszólítás érkezett az ittenihez, hogy notificalja neki hivatalosan az olasz királyság meg-

alapittatását. Ez a valóságos elismerést megelőző diplomáciai formaság szokott lenni.

Az „Ind. belge” állítja, hogy a florenzi kormány egy emlékiratot szándékozik a kabinetekhez küldeni Vegezzi alkudozásairól, melyben Ausztria magatartása fel lenne tüntetve.

Németország. Berlin, július 4. A porosz király az utóbbi napokban hosszas tanácskozásokat tartott Bismarck ministerelnökkel, Werther báró bécsi követtel és Manteuffel tábornok-séggeddel, ki állítólag most már Bécsbe fog menni. Híre jár, hogy egy szerződés megkötése van kilátásba helyezve Poroszország és az oldenburgi nagyherczeg között, mely szerint Oldenburg Poroszországnak Schleswig-Holsteinra vonatkozó kívánatait, mint azok a febr. 22-diki ismert sürgönyben kifejezést nyertek, elfogadja, Poroszország ellenben kötelezi magát, hogy schleswig-holsteini herczeggé elismertetését a legerőteljesebben fogja támogatni.

Moldva-Olahország. Buknesh, jun. 30. A „Gen. Corr.” úgy értesül, hogy a ministerium főképp azért boesátott el, mivel a kabinet tagjai egymásközt örökös villongásban lévén, nem voltak képesek semmi életrevaló intézkedést keresztül vinni, főképp egyenlenségek miatt; idejártul még az ellenzéknek a törvényhozó gyűlésekben napról-napra növekvőleg kifejtett munkássága. Legújabb sztpétvári tudósítások szerint az orosz kabinet rendkívül ingerült Kuza fejedelem eljárása miatt, főképp a vallási érdektől kérdésekben; sőt már levelezés is kezdetett volna meg a franciaia kormányval, melyben ennek kétértelmű eljárása okoltatik, mennyiben De Moustier konstantinápolyi követnek a bukaresti consulhoz intézett utasításai egészen másképp szólnak, mint Drouin de Lhuys egészen correct haegon tartott sürgönyei. Így állván a dolgok, Kuza fejedelem nagyon ingatag téren érezhetné magát, ha most előállana örökösödési terveivel. Ilyen rossz fejedelmet (un prince aussi mauvais) minden pillanatban találnak, mondta volna Goresakov alkalmilag.

Törökország. Szerajevo jun. 26. A Bosniában és Herczegovinában életbeléptetendő új közigazgatási szervezetről ezt írják a „Presse”-nek: Tegnapelőtt hirdettetett ki nagy pompával az a császári fermán, melyben a Herczegovina Bosniával egyesítették s a szerajevói pasa kormánya alá rendeltetik. A consulok mind jelen voltak; az összes katonaság diszegett, s két katona banda zenélt. Ezen fermán kihirdetésével az a bizonyos alkotmányserült szervezet, a mely Bosniának is mint Bolgárországnak megadott, azonnal életbe lép. Ehez képest Bosnia egy megye, vagy kertiére oszlik. Minden ilyen kerület kajmakamikokra osztatik fel, és minden kajmakamik több mudirlikra. Minden meshik 5 ülnökből, egy elnökből álló közigazgatási tanácsot kap; az elnök Stambulban nevezetik ki, az ülnökök választatnak. Ezen 5 ülnök közül kettő keresztény, kettő török, egy pedig zsidó. A lakosság meglegedettnek látszik ezen intézkedéssel, s most már azt bíbetné az ember, hogy legkevesbő sem öhajja lerázni a török jármót; de nem ugy van ám, s a török kormány maga se kecsgeti magát ily hittel, a mi onnan is megtetszik, hogy naponkint érkeznek fegyveres csapatok az ársiai tartományokból, s a szerb és osztrák határszélen helyezettnek el.

Az „Indépendance belge”-nek írják Konstantinápolyból, hogy Abd-el-Kader ott igen jól érzi magát, s csak nagy nehezen batározhatja el magát a párisi utra. Egy Perában tett látogatás alkalmával az emir csodálkozással fejezte volna ki azon hrfölőt, mely az európai lapokban megfordult, hogy ugyanis a fransziák császára őt Algirban alkirályfélenek akarja kinevezni. Ő maga még semmit sem tud erről, a terv előtte egészen új, s nagy önmegtagadásba is kerülne, jelenlegi nyugalomát és visszavonaltságát a nyilvános élet bajaival és fardalmaival felcserélni.

Ujabb. Madrid, jul. 6. A követkamarára tegnapi ülésében Necedal egy Olaszország elismerése ellen irányzott javaslatot pártolt. Az államminister kijelentette, hogy a kormány bizonyos tárgyalások miatt, melyek most Olaszországgal s egyéb hatalmaságokkal folyamathban vannak, nem vehet részt a vitában.

Hamburg, jun. 6. A „Börzenhalle” bécsi levelezője ezt írja: Manteuffel küldetése, mint az uralkodók Karlsbadban összejövetele is Poroszországnak az olasz kereskedelmi szerződés kérdésében tanusított magatartása miatt hiúsul meg.

Berlin, jul. 7. A „Nordd. Allg. Ztg.” meghazudtolja a „Deutsche Allg. Ztg.” azon jelentését, mintha Ausztria azt indítványozta volna, hogy az Elbhegségekre áhító praetendensek állapotnának meg egy döntő bíróságban, a melynek ítéletét föltétlenül kötelesek volnának elfogadni.

Távirati tudósítás a bécsi börszéről.

Július 10 kán: 5% Nemzeti kölesön 100 frt 74.80. — 5% Metalliques 100 frt 69.75. — Bankrésztvény 795. — Hitelintézetí részvény 200 forint 176.10. — London 10 ft st. 100 frt 23 1/2 kr 109.40. — Ezüst 107. — Cs. kir. arany 5.23. — 1860. kölesön 91.

T. és telelős szerkesztő DOZSA DÁNIEL.

BÉCSI BÖRZE július 7-kén 1865.

Államadósság.	Adott ár.	Tartott ár.	Elsőbbségi kötvények.	Adott ár.	Tartott ár.
5%-os nemzeti kölcsön 100 frtos	74 50	74 75	Osztrák Lloyd	89 50	90 50
5%-os metalliques 100	69 35	69 53	Dunagőzhajózási	95 50	96 50
4%-os 100	61 —	61 50	Államvaspálya	275 frank	110 —
1839-dik évi teljes 100	143 50	144 50	Lomb-velencei	275 frank	104 —
1839-dik ötödik rész 100	141 —	142 —			
1851-dik teljes 100	86 75	86 65			
1860-dik teljes 100	90 60	90 90			
1860-dik ötödik rész 100	95 20	95 50			
Záloglevelek.			Részvények.		
Nemzeti bank 10 éves 5%	101 75	102 25	Hitelintézet	200 frtos	177 —
" kisors. ezüst. 5%	—	—	Bankrésztvény	—	798 —
" oszt. é. 5%	88 85	89 15	Alsó-ausztr. esc.-bank	500 frtos	589 —
Gall. hit. int. osztr. ért. 4%	69 —	70 —	Lloyd	500	228 —
Magyar földhitelintézet 5 1/2%	81 25	81 75	Dunagőzhajózási	500	472 —
" 10 év. jöv. jegy 6%	—	—	Pesti lánchíd	500	360 —
			Északi vasút ex div.	—	168 —
Földterhentesítési kötelezvények.			Állam	500	178 —
5%-os magyarországi 100 frtos	73 85	74 35	Déli	200	212 —
" erdélyi 100	69 75	70 50	Nyugati	200	163 50
" horvát 100	74 —	75 —	Tiszai	200	146 —
Sorsjegyek.			Váltók (devisek)		
Hitelintézet 100 frtos	124 60	125 10	Augsburg 100 dh német fr. 4 1/2%	91 70	92 20
Dunagőzhajózási 100	84 —	85 —	Frankfurt 100 fr. 4 1/2%	91 75	92 25
Triest 100	106 —	108 —	Hamburg 100 bankmark 3 1/2%	81 25	81 75
Eszterházy herceg 40	85 —	90 —	London 10 ft. sterling 3%	109 85	110 85
Salm 40	30 —	30 50	Páris 100 frank 4%	43 50	43 90
Pálffy 40	26 —	27 —			
Clary 40	26 —	26 50	Pénzmemek.		
St. Genois 40	26 —	27 —	Korona	15 10	15 15
Rudai 40	—	—	Császár arany	5 23	5 26
Windischgrätz 20	16 75	17 25	Rezsés	5 22	5 25
Waldstein 20	18 50	19 —	Napoleon's or	8 79	8 83
Keglevich 10	12 50	13 —	Orosz imperialok	9 —	9 05
			Porosz pénztári utalvány	1 62	1 63
			Ezüst	107 50	108 —

Á t n é z é s e

a kolozsvári levél- és szekerposta indulásának és érkezésének.

Indul a levélposta:

Magyarhonba és külföldre naponként déli 12 órakor.
Szeben-, Brassó- s Oláhországba naponként d. u. 5 órakor.
Maros-Vásárhely felé naponként d. u. 5 órakor.
Lengyelhon északi részébe, úgy Bukovina- és Moldvába
Csernovicz felé, valamint Választ-, Dézs-, Nagy-Bánya- és Beszter-
terezsre naponként esteli 6 órakor.
Debreczen felé Zilahon és Szilágy-Somlyón át: N.-Károlyra na-
ponként délután 3 órakor.
Mocsra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton délután 3
órák; egyéb napokon esteli 6 órakor.
Kolozsra kedden, csütörtökön és szombaton déli 12 órakor.

Érkezik a levélposta:

Magyarhon- és külföldről, névszerint: Bécsből, Pestről, Kassáról,
Szegedről, Temesvárról, Aradról, N.-Váradról naponként 2—3 óra tájban.
Szeben felől, Brassóból, M.-Vásárhelyről, Abrudbányáról, Zalah-
náról, Temesvárról és Tordáról naponként reggeli 8—9 óra közt.
A Csernovicz felől jövő s ezzel egyesült nagy-bányai levél-
posta naponként reggeli 6 órakor.
Debreczen felől Sz.-Somlyón át naponként reggeli 6 órakor.
Mocsról naponként reggeli 6 órakor.
Kolozsról kedden, csütörtökön, szombaton délelőtt 10 órakor.

A szekerposta indul:

Bécs, Pest és Nagy-Várad felé naponként déli 12 órakor.
Szebenbe és Brassóba stb. naponként d. u. 5 órakor.
Maros-Vásárhelyre naponként d. u. 5 órakor.
Csernoviczra, Beszterczsre, Dézsre naponként esteli 6 órakor.

A szekerposta érkezik:

Bécs, Pest és Nagy-Váradról naponként d. u. 2—3 óra közt.
Szebenből s Brassóból naponként reggeli 8—9 óra közt.
Maros-Vásárhelyről naponként reggeli 7 órakor.
Csernoviczról s Beszterczséről naponként reggeli 6 órakor.

A Biasini gyorskocsi indul:

Kolozsvárról Nagy-Váradra vasárnap, kedden, csütörtökön és szombaton déli
11 órakor.
Nagy-Váradról Kolozsvárra, hétfőn, szerdán, pénteken, vasárnap, a vonat
érkezése után. — Szállítási díj 8 frt 40 kr.
Kolozsvárról Brassóba kedden és pénteken reggel 4 órakor. — Szállítási díj
Tordáig 2 frt 10 kr. N.-Enyedig 4 frt 38 kr. K.-Fejérvárig 6 frt 58 kr. Szászsebe-
sig 7 frt 35 kr. Szebenig 10 frt 40 kr. Brassóig 18 frt.
Brassóból N.-Szebenbe kedden és pénteken reggeli 3 órakor.
N.-Szebenből Kolozsvárra szerdán és szombaton reggeli 8 órakor.
E vonatokon gyorslovak is kaphatók minden időtájban.

Alsó ausztr. mérő: vagy is két nagy véka.

Tiszta búza.	Rozs.	Árpa.	Zab.	Török- búza.	Marhahús fontja.
k r a j e z á r o k b a n.					
Besztercs június	27.	360—360	220	104	340
Brassó j. n.	30.	414	168—248	160—168	280
Dézs	20.	360—340	210—190	90—80	270—240
K.-Fejérvár	24.	278—270	180—174	120—120	120—216
M.-Vásárhely jun.	29.	400—350	220—206	106	266
N.-Enyed	29.	336—326	280—260	120—90	124—200
Szamosújvár július	3.	320—280	200—160	100—90	220—200
Szászváros jun.	24.	350—340	220—210	164—160	240—230
Sz.-Régen	22.	400—360	220—200	120—100	360—200
N.-Szeben	13.	427—373	227—227	187—173	293
Sz.-Udvarhely	23.	370	200	110	300
Torda július	1.	346—294	205—200	160—150	106—100
				112—100	112—205

Gabonaár Kolozsvárról július 6-kán 1865.

(Bécsi mérője osztrák értékben.)

Tisztabúza 2 frt 99 kr. Elegybúza 2 frt 40 kr. Rozs 1 frt 80
kr. Árpa 1 frt — kr. Zab 1 frt 60 kr. Török-búza 2 frt 80 kr.
Pityóka 1 frt — kr. Marhahús 14 kr.

H I R D E T É S E K.

NEM HIVATALOS.

(209)

Társas utazás Konstantinápolyba és Athénbe.

A második ezévi társas utazás **Konstantinápolyba és Athénbe**, sep-
tember havában, keleti utazásra a legelőszérűbb időben, történik.
Az elutazás dunai gőzhajókon szeptember 2-án lesz. A visszatérés **Syra**,
Corfu, **Triest** és **Velenczén** át történik.
Külön kirándulások **Smyrnába** és **Jeruzsálembe** kivethetők.
Egy részvétjegy ára egész Konstantinápolyig és vissza, ide számítva a
tökéletes ételmezést is hajón,

180 forint.

Kimerítő utazási programokat kérésre ingyen küld Fuvora Ferencz
úr, szerkesztő Bécsben, belváros, Neubad 6 sz. a ki minden felvilágosítással is szolgál.

(202)

Fagylalt-készletek,

érezből; melylyel pár perc alatt, kevés jéggel fagylaltat lehet
készíteni.

Á R A K:

1 darab fél kupás, bádog kuppall	9 frt 60 kr.
1 darab egy kupás, " "	14 " 40 "
1 darab két kupás, " "	19 " 20 "
1 darab fél kupás, czin kuppall	14 " 40 "
1 darab egy kupás, " "	19 " 20 "
1 darab egy és fél " "	24 " — "
1 darab két kupás " "	36 " — "

A csomagolás 50 krba számítatik.

CSAPÓ SÁNDOR, Kolozsvárról.

(80)

DAUBITZ R. F.-féle
NÖVÉNY-LIQUEUR.

jóhatásnak bizonyult ital gyenge emésztés, nyálkáság, hámorrho'idális sat.
bajokban, orvostani tekintélyek és számos bizonyítványok által minden oldal-
ról elismerve.

Orvosi ítélet.

Daubitz R. F. urnak növény-liqueur-jét kitűnő segédszernek találom
ideges háborgók-nál az altes ben, s ebből folyó rőstelgésénél az alvége-ator-
nának tartós székdugulással, elévült májbajoknál, puffadásoknál
és tartós aranyér-bajoknál, gyomorgyengeségnél, vérdugulás követ-
keztében. Lipese, 10-ik augusztus 1865.

(P. H.)

Dr. SCHLESINGER, gyakorló orvos Lipésében.

Tekintetes úr!

Mintán nekem a Daubitz-féle növény-liqueur évült hámorrho'idális baja-
imban igen jó szolgálatokat tesz, kérem nekem postai utrávétel mellett nyolcz
palackot e liqueur-ból küldeni, s maradjok egész tisztelettel

Fröhlich János, cs. k. nyug. ezredes.

Valódi állapotban egyedül kaphatói főraktárak Daubitz C. A-nál
Bécsben, Herrengasse, 6, valamint a j. gosult raktárakban Kolozsvárról és
Dezszen Tauffer Józsefnél, Szászvároson (Broos) Német Vilmosnál.

Egy palack ára 1 frt o. é.

(206)

Kényelmes új nyári fürdő?

Alólt ezennel közhírre teszi, hogy különostortatza 59 szám alatt
(Flóra és Venus között) saját kertje végében

„Széchenyi-fürdő“

ezim alatt egy egészen új és több szobából álló kényelmes nyári fürdőt ál-
lított fel, melynek szervezésében semmi költséget sem kimélt, hogy a t. cz.
fürdő vendégeknél kellő kényelem biztosítottassék.

Árak oszt. ért.

Egy zuhanyos fürdő egy személyre ruha és szappannal	— frt 20 kr.
Egy zuhany nélküli fürdő egy személyre ruha és szappannal	— frt 15 kr.
Egy zuhany nélküli fürdő egy személyre ruha és szappan nélkül	— frt 10 kr.
30-jegy egy személyre minden ellátással	4 frt 50 kr.

Kolozsvár, július 1865.

A „Széchenyi-fürdő“ tulajdonosa.

(201)

Üzleti tudósítás.

Nevemet alólt bátor vagyok a nagy érdemi közönséggel tudatni,
hogy Tradinikeli társas üzletit folytatását fölbontván, jelenleg csak
magam kultordateza 9-ik szám alatt folytatotam és mindennemű fa, és kö-
güpsz munkákat, épületek és siremlék megrendeléseket a lehe-
tőségig legutányosabban és a legpontosabban teljesítendek; melyre is a
nagy érdemi közönség honfui pártfogását és látogatását fölkérem,

a'ázatos szolgáljuk

LINDER SÁNDOR, szobrász

Stein Janos könyvkereskedésében Kolozsvárról.

Harmath Józsefnél Tordán, Wittich Józsefnél Marosvásárhelytől, Dobray Nándornál
S.-Udvarhelytől, Barthos Domokosnál S.-Szentejyörgyön, Vokál Janosnál Nagyenyeden,
Sindél Károlynál Brassóban, Wagner Józsefnél Károlyfejérvárról kapható:

L I P S Z K Y

Magyar és Erdélyország
földabrosza

13 táblába vászonra huzva tokkal és hozzávaló repertoriummal
csak 15 frt.

A gyakorlott vadász vagy ismertető a vadászat körében. Átalá-
nos észrevételekkel a vizsla-oskolázás, kopó, agár, közönségesebb ebnyava-
lyák- és vadjaik természetére nézve, vadászati szempontból. Ön tapasztalása
után M. Sz. F. 1 frt.

Finály Henrik Lajos. A váltó rendtartás az új cs. k. váltó törvény
értelmében. Népszerű magyarázat számos gyakorlati példakkal és mintákkal
és a törvény szövegével bővítve, minden rendűek felvilágosítására. Ára 70 kr.

Dózsa Dániel. Zandirhám. Székely hős költemény a kilencedik szá-
zadból. Füuve 2 frt.

Tartalom:

A Rabonbánk torhona. — Jólán. — A barna vitéz. — Adorján álma. — A pályadal. — Az örvöngő
Zoa. — A szép Bissen nő. — A századik koponya. — Örczék vára. — Zabán dala. — Zoa hiro. — A Ne-
mere szele.

Uj testamentom kérdéseiben és feleletekben a nép számára.

Polier, hajdan a lausannei vallástani tanára, francia nyelven írt, és több
nyelveken számos kiadásokat ért dolgozata után a magyar nép számára át-
dolgozták: Ince Dániel, szentírás magyarázó tanár a nagyenyedi ref.
kollegyomban; Herepei Gergely, kolozsvári ref. első pap, esperes; és
Székely János, kézdívásárhelyi ref. pap. I. szakasz. A négy evangé-
lista írásai és az apostolok cselekedeteiről írt könyv. Nagy 8-ad rét 34 1/2
iv velin papiron. Ára 1 frt.

Historisch-genealogisch-geographischer Atlas zur Uebersicht
der Geschichte des Ungarischen Reiches und seiner Nebenländer von J.
Bedeus von Scharberg 1—8 Lieferungen 12 frt helyett csak 5 frt.
Egyes füzetek. Ára 1 frt.

Az Általános POLGÁRTÖRVÉNYKÖNYV

IV-dik és utolsó füze

mint ez jelenleg Erdélyben érvényes; minden a legújabb időig meg-
jelent és még hatályban levő utólagos rendeletekkel, felvilágosító és uta-
sító jegyzetekkel ellátva.

Irta Hilibi HALLER KÁROLY,

a kolozsvári kir. jogakadémia és által. polg. törvénykönyv, váltó- és ke-
reskedelmijog, csöndrendtartás és az általános bányatörv. h. tanára; az
igazságügyi elmélet államvizsgálati bizottságának tagja.

Erdély a rómaiak alatt.

Kútfők nyomán írta Wass József, kegyes szerzetbeli áldor, gymnaszi-
mi tanár, s a magyar tudományos akademia levelező tagja. Az Erdélyi
MuseumEgylet által a Haynald-díjjal jutalmazott pályamunka. Erdély
térképével. Ára 1 frt 50 kr. osztr. értékben.

Befőttes és más üvegekre a drága Lantorna
helyett a tartósabb, czélszerűbb tisztább és sokkal olcsóbb

pergamment papir

jött használatba.

Kapható kisebb és nagyobb darabokban 3 krtól 50 krig
Kolozsvárról Stein Janos papirkereskedésében.

Nyomatott az ev. ref. ötanoda betűivel (Bel-farkasntetza 74 sz.)

Melléklet: Előfizetési felhívás „Az Elátkozott” című regényre.

Iskola Alapítvány - Kolozsvári Központi Egyetemi Könyvtár © Fundația pentru Școală - BCU Cluj-Napoca.